

Spis treści

Wstęp 7

Rozdział 1. Środowisko geograficzne, gospodarka 13

Rozdział 2. Życie codzienne 19

Zdobywanie i przygotowywanie pożywienia 19

Pożywienie roślinne 20

Pożywienie mięsne 21

Higiena i zdrowie 29

Higiena 29

Zdrowie 33

Rozdział 3. Budownictwo świeckie i sakralne 37

Budownictwo drewniane 37

Domostwa półziemiankowe i ziemianki 37

Domostwa naziemne 40

Pogańskie budowle sakralne 51

Budownictwo kamienne 53

Chrześcijańskie budowle sakralne 56

Kościół 56

Klasztory 64

Rozdział 4. Wieś, gród i miasto 67

Lokalizacja 67

Wieś 69

Gród 71

Miasto 75

Założenia urbanistyczne 77

Sieć osadnicza 81

Rozdział 5. Prowadzenie wojen 85

Uzbrojenie, taktyka wojenna 85

Uzbrojenie 85

Taktyka wojenna 89

Armia i wodzowie 93

Rozdział 6. Wymiana handlowa 101

Wymiana dalekosiężna 103

Transport 105

Wymiana na rynkach lokalnych 111

Kupcy i targi 115

Emporia handlowe 117

Rozdział 7. Żywi i zmarli	121
Pochówki ciałopalne	122
Pochówki szkieletowe	130
Szkieletowe cmentarzyska kurhanowe	131
Płaskie pochówki szkieletowe	133
Niezwykłe pochówki ze Złotej Pińczowskiej	144
Pochówki elit społecznych	146
Gniezno	146
Poznań	147
Wiślica	147
Kraków	148
Kraków-Tyniec	148
Rozdział 8. Religia i magia	151
Pogaństwo	151
Chrześcijaństwo	154
Rozdział 9. Ludność	165
Rodzina	165
Ród	167
Plemię	168
Możni i lud	170
Duchowieństwo (świeckie i zakonne)	173
Rozdział 10. Wykształcenie	179
Rozdział 11. Kontakty i wpływy	183
Koneksje międzynarodowe, dyplomatyka	183
Imigranci i banici	186
Swoi i obcy	188
Adaptacja obcych wzorów	190
Pogranicza	193
Przywiązanie do tradycji i zdolności innowacyjne	196
Rozdział 12. Polska pierwszych Piastów na tle państw feudalnych Europy	199
Rozdział 13. Polska i Polacy: świadomość państwowa i narodowościowa	203
Rozdział 14. Testament Bolesława Krzywoustego. Zmarnowane szanse?	217
Rozdział 15. Radości wczesnego średniowiecza	221
Słownik terminologiczny	229
Bibliografia	231
Indeks osób	237
Indeks nazw geograficznych	241
Indeks nazw etnicznych	247